

КОСТКА МАРИНА, здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **СУХОРИКОВА АННА**, к.н. з державного управління,

доцент,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

РИЗИКИ ТА БАР'ЄРИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННІ

Попри значні вигоди цифровізації, компанії стикаються з низкою ризиків та бар'єрів, серед яких — завищена вартість впровадження технологій, кіберзагрози, брак цифрових навичок персоналу та супротив організаційним змінам, що ускладнює ефективне управління бізнесом [1, с. 140-144].

Аналіз останніх досліджень повідомляє нас про те що, цифрова трансформація обіцяє ефективність, економію ресурсів, прозорість і швидкість. Водночас, вона супроводжується значними викликами, ризиками і бар'єрами, особливо в умовах війни в Україні. До основних бар'єрів цифровізації ми можемо віднести: фінансові обмеження (високі витрати на ІТ, інфраструктуру та навчання); низька цифрова грамотність (дефіцит кваліфікованих кадрів, опір змінам, страх автоматизації); технічні проблеми (застарілі системи, слабка ІТ-інфраструктура, труднощі інтеграції); кібербезпека (зростання загроз, витоки даних, відсутність стандартів безпеки); регуляторні бар'єри (політична та економічна нестабільність); організаційні та культурні перепони (відсутність лідерства, погана комунікація між підрозділами) [3, с. 28-34].

Також не забуваємо про основні ризики які часто зустрічаються в роботі: кіберінциденти (втрати через злам або витоки); недоцільність інвестицій (відсутність стратегічного плану та KPI); соціальні ризики (страх втрати роботи, демотивація персоналу); юридичні й етичні виклики (приватність, дискримінація, прогалини в законодавстві); втрати конкурентоспроможності (запізнення з цифровими рішеннями).

Рекомендації щодо поліпшення роботи: стратегічне планування з підтримкою керівництва і KPI; інвестиції в персонал (навчання, цифрова грамотність, підтримка); модернізація інфраструктури (гнучкі ІТ-рішення, хмара, інтеграція систем); кібербезпека і правова відповідність (стандарти, захист даних, аудит); державна підтримка (закони, фінансування, інновації); гнучкість і адаптивність (готовність до змін, антикризове управління).

Цифрова трансформація потребує комплексного підходу, балансує між технологічними інноваціями, людським фактором і регуляторною базою [3, с. 32-34].

Ціль нашого дослідження полягає у виявленні основні ризики та перешкоди цифровізації у сфері бізнес-адміністрування в Україні та світі в 2022–2025 роках, а також сформулювати шляхи їх подолання для підвищення ефективності управління підприємствами.

Задачі дослідження про які слід згадати:

- проаналізувати стан цифрової трансформації бізнес-адміністрування у 2022–2025 роках;
- визначити ключові ризики, що виникають у процесі цифровізації

(кіберзагрози, кадрові, фінансові, організаційні);

- вивчити перешкоди впровадження цифрових технологій (недостатня інфраструктура, низька цифрова грамотність, регуляторні обмеження);

- оцінити вплив глобальних викликів (післявоєнна відбудова, економічна нестабільність, міжнародна конкуренція) на процес цифровізації;

- надати пропозиції щодо мінімізації ризиків та подолання перешкод у бізнес-адмініструванні.

У 2022–2025 рр. процес цифровізації бізнесу в Україні та світі значно прискорився під впливом глобальних викликів – пандемії COVID-19, війни в Україні, зростання кіберзагроз та трансформації міжнародних ринків. Цифрові технології стали ключовим чинником конкурентоспроможності підприємств, проте їх впровадження супроводжується низкою ризиків та бар'єрів.

1. Економічні та фінансові ризики є однією з головних проблем є висока вартість цифрових технологій, хмарних сервісів, ERP- та CRM-систем, штучного інтелекту. Для малого та середнього бізнесу витрати на цифрову інфраструктуру часто є надмірними, що стримує швидке впровадження інновацій. У 2022–2024 рр. в умовах війни та економічної нестабільності підприємства України були змушені оптимізувати витрати, що відкладало цифрові проекти.

2. Кадрові бар'єри та нестача кваліфікованих кадрів у сфері ІТ та менеджменту цифрових процесів залишається однією з найбільших проблем. За даними 2023–2024 рр., український ринок праці відчуває дефіцит спеціалістів із кібербезпеки, дата-аналітики та управління цифровими системами. Це ускладнює адаптацію бізнесу до нових умов.

3. Технологічні ризики і швидкі темпи оновлення технологій призводять до того, що впроваджене програмне забезпечення швидко застаріває. Підприємства стикаються з потребою постійної модернізації ІТ-інфраструктури, що створює додаткові фінансові та організаційні навантаження.

4. Кіберзагрози та інформаційна безпека суттєво зросла кількість кібератак на державні та приватні організації. Використання хмарних технологій і відкритих платформ підвищує ризики витоку конфіденційної інформації, фінансових втрат та репутаційних збитків. Для України актуальними залишаються атаки на критичну інфраструктуру та бізнес-сектори.

5. Організаційні та культурні бар'єри, які в багатьох підприємствах спостерігається опір змінам із боку персоналу. Працівники не завжди готові швидко адаптуватися до нових цифрових інструментів. Крім того, вітчизняні компанії часто не мають чіткої стратегії цифрової трансформації, що призводить до фрагментарного та неефективного впровадження інновацій.

6. Правові та регуляторні ризики завдали у 2022–2025 рр. світового бізнесу зіштовхнування і проблеми з регулювання обігу цифрових даних, захисту персональної інформації та оподаткування електронної комерції. В Україні законодавча база поступово адаптується до європейських норм (GDPR, цифровий ринок ЄС), однак невизначеність у правовому полі ускладнює

цифрову інтеграцію підприємств у міжнародні ринки [2, с. 26-36]. Тобто у 2022–2025 рр. цифровізація відкрила нові можливості для розвитку бізнесу та підвищення його конкурентоспроможності. Водночас підприємства стикаються з бар'єрами, серед яких ключовими є фінансові обмеження, кадровий дефіцит, кіберзагрози та недостатня правова регламентація. Подолання цих перешкод потребує комплексних стратегій цифрової трансформації, розвитку цифрових компетенцій менеджерів та інтеграції України у глобальний цифровий простір.

Отже, в 2022–2025 рр. цифровізація бізнесу в Україні та світі значно прискорилося під впливом глобальних викликів — пандемії COVID-19, війни, зростання кіберзагроз і трансформації ринків. Цифрові технології стали ключовим фактором конкурентоспроможності підприємств, але їх впровадження супроводжується низкою ризиків і бар'єрів, такими як: економічні та фінансові; кадрові; технологічні; кіберзагрози; організаційні та культурні; правові та регуляторні. Рекомендовані напрями подолання проблем: стратегічне планування та КРІ, інвестиції в навчання персоналу, модернізація ІТ-інфраструктури, посилення кіберзахисту. Цифровізація відкриває значні можливості для зростання ефективності, прозорості та конкурентоспроможності бізнесу. Для успішної трансформації потрібен комплексний підхід, який поєднує технології, розвиток людського капіталу та вдосконалення правового поля. В умовах війни та економічної нестабільності особливо важливими стають гнучкість, антикризове управління і державна підтримка. Подолання бар'єрів цифровізації сприятиме інтеграції України у глобальний цифровий простір і забезпечить стійкість бізнесу на міжнародних ринках.

Список використаних джерел:

1. Небилиця О. Трансформація маркетингової збутової політики підприємств в умовах цифровізації та зміни споживчих пріоритетів: досвід українських компаній у 2022–2025 роках. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*. 2025. Т. 342, № 3(1). С. 140–144. URL: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-20](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-20) (дата звернення: 12.09.2025).
2. Ткачук В. О., Шестакова А. В. Використання мобільних додатків для цифровізації бізнес-процесів у ресторанному бізнесі та їх оптимізація на основі методу А/В тестування. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. № 4(102). С. 28–34. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-4\(102\)-28-34](https://doi.org/10.26642/ema-2022-4(102)-28-34) (дата звернення: 12.09.2025).
3. Федорчак О. Інструменти прогнозування систем управління фінансами підприємств у контексті тенденцій цифровізації бізнес-процесів. *Наука і техніка сьогодні*. 2025. № 2(43). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-2\(43\)-390-401](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-2(43)-390-401) (дата звернення: 12.09.2025).

